

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	270 „
półrocznie	540 „
rocznie	1080 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Srona	200 Zł.
1/2 strony	100 „
1/4 „	60 „
1/8 „	30 „
1/16 „	15 „
1/32 „	8 „

Zamiejscowe 20% drożej.
Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza.

Godziny przyjęć: od 11—13 i od 16—18.

Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 11.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Wałowa 1. 19.

Rok III.

Naród swemu wodzowi.

Kiedy ostatnie walki o niepodległość zostały przewagą ciemnych zdużone, kiedy ostatni bohater zawisł na szubienicy, zwątpił Naród, — myśl o walce czynnej zamarała. Hasło niepodległości odsunęło się gdzieś hen w dale — a obywatel karłowaciał myślą o wegetacji dnia dzisiejszego. Dogodny urząd — możność przeżycia spokojnego i sytego, były przewodnią myślą wczorajszych marzycieli odrodzenia.

Bohater stał się legendą. Myśl narodową, jak tego rycerza śpiącego na Gewoncie pokrywają śniegi niepamięci.

Gdzieś po dworach opowiadają sobie wspomnienia świetnej i bohaterskiej przeszłości, ale zaraz oko starców spogląda z przerażeniem na młodzież, czy się nie zapala i czy ta opowieść nie odsunie ją od złołka codziennej pracy.

Niby ukłóta igła czarodziejski prądek — Polska idea wolności zasnęła — i czekała przybycia śmiałego rycerza, któryby ją do czynu zbudził.

A tymczasem naród gnuśniał nad miską soczewicy, którą usłużył mu ciemność przed usta podsuwał.

I miska ta dobrobytu kładła grubą warstwę tłuszczu na sumienie jednostki — przygłuszając wołania bohaterskiej przeszłości i dźwięk niewolniczych łańcuchów, które Polak był związany.

Tak, myśl narodowa coraz mniej znajdowała dostępu do Polaków, przekształconych na urzędników i kupców.

Tu i ówdzie podnosił się bunt w sercu jednostki, ale nie był to czyn bohatera, lecz zaledwie rycerskość don Kichota.

I tak szły lata.

Coraz szersze warstwy społeczeństwa po-
czyły się godzić z sytuacją niewoli. Coraz więcej kłap frakowych poczęło świecić orderami zaborców. Myśl odwetu znikła.

Lecz w chwili kiedy syty żołądek poczęł całkowicie pochłaniać duszę Narodu, zbudziła się garstka młodzieży do czynu.

Polski socjalizm poczęł budzić uśpione sumienia.

Na czele garstki zapaleńców stanął Józef Piłsudski, dzierżąc sztandar niepodległości, który wypadł z rąk męczenników 63 roku, w swej silnej dłoni.

Józef Piłsudski miał wielką niezbitą wiarę — w możliwość uzyskania niepodległości polskiej. Z wiarą tą się urodził — jak geniusz rodzą się z podłożem dla swoich posłannictw.

I tą silną wiarą przekonywał i zwyciężał.

Uśpiony naród poczęł wychowywać rewolucyjnie. Począł budzić myśl odwetu.

I ta praca jego wychowawcza była ciężką drogą męczeństwa.

Rosjanie poznali w nim niebezpiecznego wroga, ścigali go, osaczali, w kasamatach zamykali.

Z więzienia wykradziony, udaje się do Krakowa, gdzie organizuje związki bojowe, kształci oficerów polskiego, przeczuwając bliską wojnę światową i wykreślając z góry posłannictwo Polski.

Praca ta idzie żmudnie.

Społeczeństwo sytych, podejrzliwie spogląda na poczynienia Piłsudskiego. Lecz zapal wodza porwuje szlachetną młodzież. Bojówka Piłsudskiego skupia koło siebie nieliczne zastępy, wyrabiając je pod względem karności i posłuszeństwa i budząc w nich myśl odwetu.

W roku 1908 zawiązuje się «Związek Walki Czynnej» o charakterze bezpartyjnym a fachowo wojskowym. W miastach galicyjskich tworzą się drużyny strzeleckie, w których jednoczą się wszystkie klasy społeczne, wszystkie ugrupowania ideowe, złączone jedną myślą walki o wolność.

Szary mundur strzelecki budzi honor narodu. Przedziwnym jakimś urokiem wpaja Józef Piłsudski zasady ślepej wierności dla sprawy tym, którzy go otaczają.

W myślach młodzieży poczynają szumieć proporce, błyszczy oręż, rwą się do czynu.

Żołnierz polski zmartwychwstał.

Wojna wybuchła.

Piłsudski zdołał przyciągnąć do siebie najszlachetniejsze dusze Polski.

Stanęła pod wodzą jego, niewielka ilość żołnierza, lecz każdy z zarodkiem bohaterstwa wszczepionym przez swego ukochanego dziadka.

I dlatego wielka żelazna to była brygada, która poszła w bój, aby zdobyć swej ojczyźnie niepodległość.

I jak przewidział Józef Piłsudski z chwilą wybuchu wojny, sprawa Polski wysunęła się od razu na plan pierwszy. Następuje licytacja o polskiego żołnierza. Józef Piłsudski zwraca swe legiony przeciwko armii rosyjskiej rozumiejąc, że trzeba wprzód pokonać bestię moskiewską, aby zbliżyć naród do wolności.

Pierwszy akt wojny światowej przeszedł. Rosja rozpadła się.

Ciemna droga legionów dobrze jest czytelnikom znana. Z mało mamy miejsca, aby się o niej szerzej rozpiszać.

Niemcy i Austria uznają niepodległość Królestwa Polskiego. Niepodległość ta jest jednak połowiczna. Józef Piłsudski chce legiony wyzwolić z pod komendy austriackiej. Zostaje aresztowany i wywieziony do Niemiec.

Legiony nie chcą przysięgać na Austrię i zostają internowane. Tymczasem spełnia się drugi akt historii. Potęga Niemiec się kruszy, Polska się wyzwala.

Niemcy zmuszeni wypuszczają brygadiera Piłsudskiego z więzienia. Wraca do Warszawy, gdzie go z tryumfem naród przyjmuje i obwołuje Naczelnikiem Państwa.

Zdawałoby się, że tu męczeństwo bohatera się kończy. Jednak tak nie jest. Od początków przywrócenia niepodległości, walczy pewien odłam w społeczeństwie, przeciw wielkiemu wodzowi. Walczy brudnie, zapalczywie, kalumniami i kłamstwem, rzuca pod nogi Marszałka kłody. I walczy nie w imię Polski, ale w imię prywaty, chcąc dojść do władzy.

Naczelnik ustępuje.

Przeciwnicy chwytają ster rządu w swe ręce i szybko sterują kraj do upadku.

W Polsce panuje trwoga i rozpacz. Graniczni nieprzyjaciele się cieszą — Polska jest

bliską upadku. Korupcja — partyjniactwo — łapownictwo, oto obraz rządów przeciwników Marszałka.

I znowu Józef Piłsudski ratuje ojczyznę. Odbiera dnia 16 maja 1926 r. władzę z rąk szkodników i żmudną a mądrą gospodarką doprowadza znowu kraj do rozkwitu.

Niespełna dwa lata rządów Marszałka doprowadzają z ruiny, Polskę do mocarstwowego stanowiska.

I dziś cały Naród widzi, jak wielkie są zasługi Józefa Piłsudskiego dla Polski, jakiej tytanicznej dokołał pracy ten jeden mąż, aby z Polski więzionej, podległej, uczynić mocarstwo wolne i wielkie.

I dziś w dniu imienin wielkiego wodza z wszystkich polskich serc płyną prośby ku niebu, aby nasz ukochany Wódz Narodu — jak najdłużej nami kierował — a my w cudownej pokorze przyrzekamy, na każde wezwanie odpowiedzieć:

Rozkaz Marszałku!

J. K.

Program obchodu imienin Marszałka J. Piłsudskiego.

Dnia 17 b. m. o godz. 19 capstrzyk muzyk: kolejowej, kilińszczaków, wojskowych i gimnazjalnej.

Dnia 18 w niedzielę godz. 9. Msza św. polowa na hoisku „Tarnovii” z kazaniem okolicznościowym, a następnie pochód wojska i organizacji pod starostwo, gdzie odbierze defiladę pułk. Dragat wraz ze starostą p. radcą Krupińskim.

O godz. 12 Uroczysta Akademia w sali kinoteatru „Marzenie”.

O godzinie 14 zawody strzeleckie dla wszystkich na strzelnicy wojskowej.

W poniedziałek 19 b. m. Związek legionistów urządza wieczór legionowy dla publiczności i wojska.

Zwycięstwo rządu.

Obywatel polski spełnił swój obowiązek. Dwukrotnie stanął przy urnie, aby oddając swój głos, swoją wolą przyczynić się do pokierowania nawa państwową.

Ze szczerą radością trzeba skonstatować że wyborca polski, zdał egzamin swej politycznej dojrzałości doskonale i wykazał że do wielkiej zdobyczy demokratycznej zachodu, jego umysłowość jest przygotowana.

Mimo zaciętych walk partyjnych, mimo frazesów, kalumnii i obłudy, jakimi walczyli przeciwnicy dzisiejszego rządu, myśl praworządna zwyciężyła. Rozważny obywatel polski widząc tak dodatni owoc pracy dzisiejszego rządu, nie mógł uleść podszeptom Witosowych naganiaczy, bo zaprawdę za ciężką odpowiedzialność przeciwstawienia się państwowotwórczej pracy, spadłaby na jego barki. I dlatego jedynka zwyciężyła, zwyciężyć musiała.

Więszą radosną niespodzianką były wyniki wyborów na Kresach, tutaj bez walki i terroru idea polskości zwyciężyła.

Mniejszości narodowe uzyskały znikomą

ilość mandatów a na Śląsku wielka ilość Niemców głosowała na listę polską.

I ten olbrzymi sukces na Kresach jest następstwem praworządności i sprawiedliwego zrozumienia dla mniejszości narodowych dzisiejszych kierowników nawa państwową.

Nowy Sejm, pozbywszy się w dużej mierze chwastów i nieużytków, wprowadza nowych, bardzo cennych ludzi. Najsilniejsza grupa posłów z Bl. Bezp. stworzy napewne w naszym Sejmie silne centrum, którego brak dawał się dotkliwie odczuć w poprzednich izbach. Koło tego silnego, tak jakościowo, jak i ilościowo centrum, będą zmuszone zgrupować się pomniejsze partje, chcąc odegrać jakąś wpływową rolę na arenie sejmowej.

Nie wiemy jakie stanowisko zajmą poszczególne grupy w stosunku do rządu, jaką rząd zdoła uzyskać większość, jedno jest tylko pewne, że rząd obdarzony tak wielkiem zaufaniem narodu śmiało i jasno pójdzie po raz wytkniętej linii państwowotwórczej pracy, a ci którzy jeszcze dzisiaj prowadzą akcję przeciw państwową, zrozumieją, że naród z pogardą odwróci się od nich, piętnując ich jako szkodników myśli państwowej.

—a

Wyniki wyborów do Senatu.

Powiat Tarnów.

Nr. 1.	głosów 8.316.
" 2.	" 3.520.
" 3.	" 7.
" 14.	" 13.
" 17.	" 3.351.
" 24.	" 72.
" 25.	" 8.567.
" 33.	" 34.
" 37.	" —

Wyniki w całym woj. krakowskim.

Lista Nr. 1. mandaty 4. Wybrani: 1) Karol Rolle, inżynier, prezydent miasta Krakowa; 2) Jan Götz Okocimski, przemysłowiec; 3) Stanisław Nowak, b. senator; 4) Karol Rudnik, wójt.

Lista Nr. 2. mandat 1. Jan Englisch, b. senator.

Lista Nr. 25. mandaty 2. 1) Andrzej Średniawski, b. senator (Piast); 2) ks. Ludwik Kasprzyk (Ch. D.).

W całej Polsce do Senatu uzyskali:

B. B. W. z R. 48 mandatów, PPS. 11 mandatów, Z. L. N. 11 mandatów, Ch. D. Piast 6 mandatów, Żydz 6 mandatów, Wyzwolenie 7 mandatów, Stronnictwo Chłopskie 3 mandaty, N. P. R. prawica 2 mandaty, N. P. R. lewica 1 mandat, Korfanty 1 mandat, Białorusini 1 mandat, Niemcy 4 mandaty i Ukraińcy 10 mandatów.

Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek.

Partja Katolicko-ludowa, zachorowała na wielkość.

Akuratnie przed wyborami.

Namawiali ją ci, namawiali ją tamci do wspólnego wystąpienia, do wspólnej akcji.

Gdzie tam!

Zadarli głowę wysoko i mówili; sami bez niczyjej pomocy..... zwyciężymy.

Przypatrzmy się, jakie szkody swoim egoizmem partyjnym wyrządzili oni liście rządowej, chociaż mienili się rzecznikami tych samych poglądów.

Dla ich „widzimisę“ to w znacznej mierze nie wciągnięto do akcji rządowej Stapińskiego, mającego samodzielnie 3 mandaty, a 16.000 głosów w okręgu tarnowskim.

Zmarnowano cały ostatni tydzień przedwyborczy, bo gdy wspólnymi siłami należało obalać listy przeciwne, ostatni tydzień poświęcono dyskusji: 1 czy 30, dyskusji która zakończyła się jednak zwycięstwem jedyńki.

W dzień wyborów w okręgu tarnowskim zmarnowano 1 pewny mandat, a przy uwzględnieniu powyżej wzmiarkowanej niejednołitości akcji wyborczej, kto wie czy nie więcej!

Przez nich poszło na marne blisko 70.000 głosów w zachodniej Małopolsce t. j. przy doliczeniu ich do zwycięskiej jedyńki 3 do 4 mandatów rządowych nie licząc związanej z tem wię-

Już nadeszły Ostatnie Nowości na WIOSNĘ i LATO do firmy: Antoni Uwiera

Tarnów, ul. Krakowska 2.

kszej ilości mandatów bo 1 lub 2 z listy państwowej.

Wybory do senatu okazały przecież najlepiej co znaczy wspólne wystąpienie.

Ale te same wybory do senatu skompromitowały doszczętnie obłudną robotę tej partji. Bo chociaż oficjalnie pisano: głosuj na jedyńkę, bo chociaż niejaki pan Armatus, z „Naszego Głosu“, którego przed wyborami sejmowymi widzieliśmy gorliwie agitującego za 30-stką której kartkami miał wypchane wszystkie kieszenie, ogłosił w organie oficjalnym stronictwa że on jedynie agitował za 25-tką, nie zmyje to faktów, że kościelny od XX. Filipinów rozdał przed wyborami do senatu 25-tki i że lokal wyborczy przy ulicy Kopernika, którego urna dała same trzydziestki przy wyborach do sejmu, bo tam głosują przeważnie adherenci Ks. Czuj, a gdzie nie było wtedy żadnej 25-ki, przy wyborach do senatu wykazał poważny procent tej ostatniej cyfry.

Zdrada stronnictwa katolicko-ludowego jest widoczna. Prawdziwym też szczęściem społecznym jest, że ogół nie poparł tej partji mimo jej katolickich — polskich — rządowych hasel, ale zdradliwej, osobistej brzydkiej roboty.

Apetyt na 3 mandaty w samym tarnowskim okręgu wyborczym zakończył się jak farsa.

W całej Polsce przeprowadziła ta partja mniej posłów, niżli zamierzała w jednym tylko okręgu.

I nie pomogą teraz wykretnie artykuły operujące słowami: „gdyby“, „jeśliby“, „oileby“, „toby“.

Porażka jest widoczna jak na dłoni i równie widoczna fałszywa partyjna robota.

Pozostaje tylko wyciągnąć konsekwencje, zgasić osobiste ambicje i zlikwidować stronnictwo, które istniejąc około 12 lat, ani kroku na przód w rozwoju swoim nie uczyniło; jeno czerni swoich dawnych przywódców, zdradza sojuszników.

Likwidacja ciężkoby nie poszła. Można się przyłączyć tak dobrze do Piasta jak i do Ch. D. jak i do Nr. 2; nie trzeba będzie nawet zmieniać programu, bo go brak.

Hr. Łubieński (rolnik) pisze w „Czasie“ o nauce z porażki. Nauka jest jasna, zwinąć „budę“. Nie mącić! Wzmocnić inne stronnictwa.

Jakiegolwiek, byle z programem. Dodać jeszcze wypada, że i partja Witosa nie ma powodów do wdzięczności.

Oddali Katolicko-Ludowi przy wyborach do senatu swe głosy na 25 z bezsilnej wściekłości, wskutek porażki w wyborach do sejmu.

R.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

Budżet na rok 1928—29.

We wtorek dnia 13 marca odbyło się w sali ratusza posiedzenie Rady, poświęcone sprawie budżetu na r. 1928—29. Przewodniczy burmistrz Dr. Kryplewski. Zainteresowania małe.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego posiedzenia, odczytuje burmistrz dr. Kryplewski odpowiedź Zarządu Kasy Oszczędności na interpelację asesora Żarka w sprawie interwencji pewnych adwokatów w uzyskiwaniu pożyczek. Pisaliśmy już, że uważamy interpelację tę za całkowicie bezpodstawną i odpowiedź Zarządu jest zupełnie wyczerpująca. — Zarząd Kasy Oszczędności nie wie nawet, kto pisze podania, udziela pożyczek każdemu, kto daje dostateczną rękojmię, a odrzuca zaledwie 5 proc. ogólnej sumy podań.

P. radny Rappaport dziwi się, że Zarząd Kasy Oszczędności odpowiedział w ten sposób Radzie na interpelację radnego Żarka, albowiem

Zarząd nie ma potrzeby usprawiedliwiać się ze swych czynności przed Radą miejską, lecz tylko przed komisją rewizyjną Kasy Oszczędności.

Radny Hutter wnosi interpelację aby Magistrat poparł prośbę w urządzeniu Państwowego Biura Pośrednictwa Pracy.

Radny Wilczyński powraca jeszcze raz do sławetnej pralni amerykańskiej, dowodząc, że pralnia ta przyszła do Tarnowa w komplecie i tu, w Tarnowie, części jej rozkradziono. Również interpeluje radny Wilczyński w sprawie niechlujstwa w karetce pogotowia ratunkowego. Przed kilku bowiem dniami, jeden z tarnowskich inżynierów złamał sobie nogę i został przewieziony z kolei do szpitala karetką pogotowia. — Podczas tego przejazdu, oblaźło go robactwo.

Na pierwszą interpelację radnego Wilczyńskiego odpowiedział p. asesor **Niedzielski**, który został wydelegowany do zbadania sprawy pralni amerykańskiej. Asesor Niedzielski po dokładnem zbadaniu sprawy wyjaśnia, że pralnia ta jest własnością rządu i przywieziono ją do Tarnowa tak zdekompilowaną, że o puszczeniu jej w ruch nie mogło być mowy. Aby pralnię tę uruchomić, trzeba było włożyć w nią do 80.000 zł., a to się nie opłaca, gdyż za tę cenę można otrzymać nową. Tutaj dodaje wiceb. **dr. Mütz**, że magistrat posiada jeszcze kopie listu z przed laty w którym się zwraca do rządu z prośbą aby do pralni parowej, która przyszła do Tarnowa zdekompilowaną, rząd brakujące części przysłał, lub pralnię zabrał z powrotem. Rząd jednak nie reagował na ten list i pralnię umieszczono u Braci Albertów.

Pan radny Pikul zapytuje dlaczego nie wybiera się dwóch nowych asesorów na miejsce p. Ciołkosza i Lewickiego.

Burmistrz dr. Kryplewski wyjaśnia że asesor Ciołkosz zastrzegł sobie termin do końca marca, a wtedy definitywnie odpowie czy Tarnów opuszcza. Miejsce po dr. inż. Lewickim mogłoby być natychmiast obsadzone, jednakowoż wielka liczba radnych wypowiedziała się za równoczesnym przeprowadzeniu wyborów.

Po wyczerpaniu wniosków przystąpiono do 3 punktu obrad, to jest do sprawy budżetu na rok 1928—29.

Z powodu braku kompletu referował burmistrz dr. Kryplewski ogólnikowo sprawę budżetu, przesuując na dzień jutrzejszy dyskusję szczegółową z tym, że brakujących radnych się wzięnie do zjawienia się na Radzie pod rygorem utraty mandatu.

Wzrost wydatków zwyczajnych.

Wydatki zwyczajne przyszłego budżetu wzrosły o 353.000 zł., a to dlatego że w dziele gospodarczym zwiększyły się wydatki, ze przewidziane są podwyżki pensji urzędników magistrackich i pracowników w przedsiębiorstwach, a wzrosły również znacznie wydatki na procent od długów. Znaczne będą również koszty prowadzenia zwłok gen. Bema, w których to kosztach miasto w znacznej mierze będzie musiało partycypować.

Dochody nie pokrywają wydatków.

Tej znacznej zwwyżce wydatków nie odpowiadają wcale dochody.

Znaczna wyższość prądu.

Miasto szukając pokrycia musiało wydobyć z elektrowni roczny dochód w sumie 120.000 zł. Jednak elektrownia nie będzie mogła z dotychczasowych dochodów tej sumy pokryć, więc podwyższa się prąd z 65 gr. na 72 gr. Jest to bardzo znaczna podwyżka i obciążenie niezmiernie konsumenta. Obawiamy się również, że wyższość ta nie przyniesie pożądanego rezultatu, albowiem konsument będzie zmuszony oszczędzać prąd, aby rachunki nie były nadmierne.

Budżet nadzwyczajny pokrywa pożyczki.

Budżet nadzwyczajny wynosi 1.750.000 zł. i dzieli się na wydatki rentowne; półrentowne i nierentowne. Budżet nadzwyczajny w ogólności kryje się pożyczkami.

Dalszy ciąg posiedzenia budżetowego odbędzie się w środę o godz. 6-tej wieczór przy pełnym komplecie rady.

K.

Poświęcenie motoru Diesla w elektrowni

W sobotę dnia 9 marca odbyło się w olbrzymiej hali maszyn elektrowni miejskiej, poświęcenie nowego olbrzymiego motoru Diesla.

Poświęcenia dokonał **ks. Prałat Mazur**.

Poczem w pięknym przemówieniu podniósł ks. Prałat korzyści dla przemysłu i handlu jakie spłyną z uruchomienia tak olbrzymiej maszyny.

Następnie przemawiał burmistrz miasta **Dr. Kryplewski** zaznaczając jak wiele pracy fachowej poświęcił **Dyr. inż. Zawadzki**, aby motor Diesla uruchomić, zaznaczając, że jemu w dużej mierze zawdzięczamy że motor ten olbrzymi w Tarnowie w ruch puszczono.

W imieniu miasta p. b. Dr. Kryplewski podziękował p. inż. Zawadzkiemu za owocną pracę dla dobra miasta.

W imieniu rządu przemawiał **starosta Krupiński**, życząc miastu z powodu uruchomienia motoru Diesla pomyślnego rozwoju, zaznaczając, że jak już wielokrotnie się wypowiedział, miasto Tarnów zawsze może liczyć na jego poparcie i współpracę w rozwoju gospodarczym miasta.

Na poświęcenie przybyli bardzo liczni goście.

W hali zauważyliśmy p. starostę **Krupińskiego**, p. b. dr. **Kryplewskiego**, wiceb. dr. **Mütza**, ks. Prał. **Mazura**, a esorów **Margulies**, **Silberpfeniga**, **Niedzielskiego**, **Jakubowskiego**, **Żarka**. Z Radnych: prof. **Wojciechowskiego**, dr. **Skowrońskiego**, p. **Bracha**, dr. **Silbigera**, inż. **Rypuszyńskiego**, **Wilczyńskiego**, p. **Pikula**, dr. **Schenkla**, p. **Adlera**.

Z Dyrektorów zakładów przemysłowych miejskich: dyr. **Wówkonowicza**, dyr. **Zawadzkiego**, dyr. **Leuchtera**, Urzędników komunalnych nadradcę **Somnickiego**, radcę dr. **Alskiego**, inż. **Studnickiego**, inż. **Wojewskiego**.

Miedzy zebranymi zauważyliśmy w bluzie roboczej mężczyznę o pięknej wyrazistej i inteligentnej twarzy. Był to p. **Orzechowski** naczelný monter fabryki Grackiej, który olbrzymi ten motor osobiście montował.

Pozatem cały personal elektrowni, urzędnicy magistratu i wielu obywateli miasta byli obecni na tej podniosłej uroczystości poświęcenia.

Po przemówieniach puszczono w ruch motor. Z sykiem poruszył się olbrzymi żelazny potwór, a kółka coraz większego nabierały rozpędu. Mnie zawsze ogarnia jakieś dziwne wzruszenie, kiedy widzę pierwszy rozpęd maszyny mającej dać nowe podłoże rozwoju przemysłu a setkom i tysiącom ludzi możliwość egzystencji.

Tak — taki żelazny potwór zmontowany geniuszem ludzkim, przemawia swoim językiem do tego, kto go zrozumie.

Poczem burmistrz dr. **Kryplewski** oraz p. inż. **Zawadzki** prosili zebranych do stołów na śniadanie. Przy stole wzniesiono liczne toasty. Jednak najważniejszą chwilą była przemowa dr. **Mütza**, oddającego hołd temu, który głównie obok inż. **Zawadzkiego** przyczynił się do sprowadzenia Diesla do Tarnowa.

„Nie wolno nam — mówił dr. **Mütz** — zapomnieć o tym wielkim obywatelu Tarnowa, który ukrył się w zaciszu domowym i nie bierze więcej udziału w życiu społecznym. Nie wolno nam zapomnieć, że to p. inż. **Rypuszyński**, motor ten właśnie w ruch puszczony zamówił, że długie lata pracy poświęcił na badaniu tych kolosalnych maszyn, aby Tarnów otrzymał najbardziej odpowiednią.

I dziękując panu inż. **Rypuszyńskiemu** za jego owocną dla dobra miasta pracę — kończył dr. **Mütz** — zwracam się do niego z prośbą, abyśmy o gniewach i waśniach zapomnieli i przy okazji poświęcenia obiektu, który przyczyni się do rozwoju miasta, podajmy sobie zgodne ręce właśnie w tym celu, aby móc wspólnie pracować dla dobra miasta, które kochamy.

Uścisk ręki dwóch tych dla miasta zasłużonych mężów, powitany był niemiłkącymi oklaskami.

Poczem bardzo pięknie przemówił p. inż. **Rypuszyński**.

Nastroj panował bardzo podniosły i serdeczny.

—O—

Kilka słów o nowym motorze.

Motor systemu **Diessla** o sile 800 K. M. różni się tem od innych motorów tego systemu, że ropa dostaje się do komór spaleniowych nie zapomocą kompresora, lecz zapomocą specjalnych aparatów stanowiących wynalazek szwedzki. Główną zaletą takiego bezkompresowego motoru jest niezwykle oszczędne zużycie tak drogiego materiału opałowego, jakim jest obecna ropa.

Motory tego systemu buduje się już od kilku lat. Zastosowanie znalazły jednak dotychczas motory o małej wydajności.

Wysiłki w kierunku budowy maszyny o tak wielkiej mocy, jaką wykazuje motor w **Elektrowni Miejskiej** w Tarnowie, pozostały do niedawna bez dodatniego rezultatu.

Budowy tak wielkiego motoru bezkompresowego podjęła się również firma polska **Zieleniewskiego** w Krakowie współpracująca w tej dziedzinie z austr. firmą „Graz”. I osiągnięte rezultaty firmy **Zieleniewskiego** są zdumiewająco dodatnie.

Wszystkie gwarancje odnośnie bezpieczeństwa ruchu i mocy, jak również niskiego użycia paliwa zostały dotrzymane.

Współpraca nowej maszyny z maszynami które dawniej ustawiono, odbywa się bez najmniejszej trudności.

Uwzględniając powyższe okoliczności, należy wyrazić najwyższe uznanie Magistratowi, który po długich rozważaniach i mimo bardzo nęcących ofert zagranicznych, zdecydował się na wniosek dyr. **Elektrowni Miejskiej** inż. **Zawadzkiego** oddać zamówienie firmie polskiej **L. Zieleniewski** w Krakowie, dając wielkiej polskiej fabryce możność wykazania swej zdolności produkcyjnej.

Zamówienie to w polskiej firmie, ma jeszcze szersze znaczenie: Fabryki krajowe dały dowód, że sprowadzanie motorów syst. **Diesla** z zagranicy niema najmniejszego uzasadnienia.

Uwagi te odnoszą się w równej mierze do firmy **Brown Boveri**, która mając fabryki w Żydlinie pod Warszawą podjęła się budowy generatora elektrycznego dla tarnowskiego **Diesla**.

Tak więc na skutek inicjatywy dyr. **Zawadzkiego**, który się bezwarunkowo domagał by **Diesel** i generator były w kraju wykonane, przemysł polski dowiódł, że może konkurować z zagranicą.

K.

Z kina.

Dawno oczekiwany przez całą Polskę wiekopomny film **Narodowy Restituta** (1918—1920) **Nieśmiertelna epopea trupów i walk Narodu Polskiego o Niepodległość Ojczyzny!**

Miliony Polaków ujrzą w tym filmie siebie i swych najbliższych.

Obecnie wyświetlają ten wspaniały film w czterech kinach w Warszawie a w 3 we Lwowie. Kiedy ujrzymy w Tarnowie te wspaniałe dzieło polskiej twórczości filmowej?

Na ekranie życia.

Film wyborczy się skończył. A przesunęły się przed naszymi oczyma obrazy smutne i groteskowe, to znów obrazy proste i piękne.

Smutne obrazy stworzyła zaciekłość partyjna nie licząca się z niczem, piękne obrazy to ci staruszkowie godzinami czekający w ogonkach, aby spełnić swój obywatelski obowiązek. A groteskowe, to owi płatni naganiacze partyjnych wielkości, którzy plotąc androny na wiecach, częstowani byli zgniłymi jajkami. Groteskowy obrazek to również redakcja pewnego tarnowskiego pisma, która rozumiejąc, że na dwie strony da się lepiej zarobić, działała dla dwóch wrogich obozów. Jeden redaktor odpowiadał za jeden oboz, drugi za drugi a obydwa są bardzo nieodpowiedzialni. Jakże śmiesznie wyglądają na tem podłożu ich katońskie, z jednej strony religiję, z drugiej kalumniami prześlągnięte artykuły.

I pismaki takie, mierzając własną moralnością, rzucają się na „Hasło” i „Słowo Tarnowskie”, nie mogąc w swojej miernej duszy wyczuć i zrozumieć, że są jeszcze ludzie, którzy nie frymarczą swemi ideałami. Domorośli ci dziennikarze, muszą się znać na swych czytelnikach i na ich rodzaju myślenia, skoro myślą, że ich wykrętne artykułiki zdołają ich omamić tak dalece, aby nie poznali bezwartości ich wywodów.

Na rogu ulicy widzimy często że pies z psem wędrem szybko się porozumiewają. Jesteśmy przekonani, że redaktorzy „Naszego Głosu”, mimo że jeden szedł z 30-tką a drugi z 25-tką, jakoś się psim sposobem porozumieją, ale dla czego redaktor **Poręba** zwraca się do nas psim sposobem „szczekając”, nie rozumiemy. My gwa-

rzymy ludzkim językiem. Kończąc swoje pachnące „filipiki” zapytuje p. **Poręba**: „czy **Hasło** pragnie sądu?”

Ależ prosimy.

Pewien jegomość w gorączce głosowania włożył do koperty miast numeru przekaz na 1000 dolarów. Rozpacz jego była wielka, jednak w nocy przy obliczaniu przekaz mu zwrócono, ale głos przepadł.

Jedna leciwa panienka, kiedy ją się zapytano wiele ma lat, obraziła się i zrzekła się głosowania.

Dla rodzimych pijaków oraz restauratorów, czasy wyborcze były kiepskie, nie podawano żadnej wódeczności.

J. K.

Zwycięstwo polskich sportowców na Jasnym Brzegu.

Monte Carlo, 13 marca. Odbył się tutaj wielki międzynarodowy turniej tenisowy, z licznym udziałem przedstawicieli różnych narodowości. Wobec wysokiej klasy graczy, zawody przedstawiały się bardzo ciekawie. Z polskich uczestników w handicapie w singlu panów wziął pierwszą nadrodę p. **Warmiński**, zaś w singlu pań trzecią nagrodę p. **Wanda Dubieńska**.

Również w **Beaulieu** (obok **Monte Carlo**) odbył się turniej tenisowy, na którym pierwszą nagrodę w singlu pań otrzymała p. **Wanda Dubieńska**.

Stefan Jaracz w Tarnowie.

Wielki sukces, osiągnięty przed niedawnym czasem przez **Stefana Jaracza** w sztuce **Wł. Perzyskiego** p. t. **Szczęście Frania**, skłonił tego znakomitego artystę do ponownego występu w naszym mieście. **Stefan Jaracz** odtworzył jedną z swych największych kreacji w sztuce znanego szwedzkiego autora **Swena Lange’a** p. t. **Samson i Dalila**. W roli **Dalili** wystąpi obdarzona niezwykłą urodą utalentowana artystka **Teatrów Miejskich** w Warszawie p. **Zofja Szlaska**. Dodać należy, iż panie miejscowe będą miały okazję obejrzenia najnowszych fasonów sukien i okryć, gdyż stroje p. **Szłaskiej** zostały specjalnie wykonane z ostatnich modeli paryskich przez największy magazyn mód firmy „**Bogusław Herse**” w Warszawie. Dalszą obsadę sztuki stanowią pp.: **Jadwiga Daniłowicz**, **Emilia Różańska**, **Janusz Dziewoński**, **Stefan Janicki**, **Edward Domański**, **Roman Juraszek**, **Józef Krall** i inni. Jak się dowiadujemy, przedstawienie odbędzie się w dn. 18/3 1928 r. w sali „**Sokoła**”. Przedsprzedaż biletów w Księgarni **Seidena**.

Posel A. Ciołkosz już przy pracy.

W województwie krakowskim interwenjował poseł **Adam Ciołkosz** w sprawie stworzenia Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy w Tarnowie. Pan **Wojewoda** przyrzekł bezzwłocznie zająć się tą sprawą.

Kronika.

Osobiste.

PRZY UL. KRAKOWSKIEJ 2. znajduje się sklep **Uwiery**, którego dekoracja wystawy sięga tłumy. Tak gustownie udekorowanych okien wystawowych nie mieliśmy jeszcze w Tarnowie.

Przy wieczornem oświetleniu wystawa ta upiększa ulicę.

Specjalnie w sobotę wieczór i w niedzielę przy pełnem oświetleniu elektrycznem, cały sklep zamienia się w jedną wielką witrzynę wystawową, w której pieszczą oko przepiękne kolory i desenia.

STOWARZYSZENIE żyd. Stud. U. J. „**Ognisko**” w Tarnowie wykazuje w ostatnich czasach wzmożoną działalność. Do szeregu imprez, urządzonych w dwu ostatnich miesiącach dochodzą wieczory humoru, jakie się odbędą w najbliższych dniach oraz zapowiedziany na sobotę koncert znanej pianistki p. **Marji Salz-Zimmermanowej**, połączony z prelekcją Dr. **Henryka Aptego** p. t. „**Życie i twórczość Bacha**”. Nie wątpimy w silną frekwencję muzycznej publiczności, która nie powinna opuścić okazji usłyszenia p. **Zimmermanowej**.

Wyłącznie

Górnośląskie Zjednoczone Huty KRÓLEWSKA i LAURA

Spółka Akcyjna Górnico-Hutnicza

KATOWICE — UL. KONCKIEGO 1.

budują

Chłodnie Mechaniczne

systemu francuskiego: **Quiri Rau w Strasburgu.**WYKONANE URZĄDZENIA CHŁODNICZE: **BERLIN PETERSBURG i t. d.**
W WYKONANIU: CHŁODNIA MIEJSKA WE **LWOWIE**Przedstawicielstwo. Tow. dla Przemysłu Rolnego — Warszawa, Sewerynow 3.
Tow. dla Przemysłu Rolnego we Lwowie Hetmańska 8.

MAGISTRAT MIASTA TARNOWA

podaje do wiadomości, że stawia murowane oparkanie wokół browaru i że w murze od ulicy Krakowskiej urządzi odpowiednie

Miejsca na reklamy.

Wpłynęły już niektóre zgłoszenia z żądaniem umieszczenia reklam dla swych firm. Jest jeszcze do dyspozycji szereg miejsc na reklamy. O wynajęcie na ten cel miejsca, zgłosić się należy w Budownictwie miejskim (ul. Wałowa) najpóźniej do końca marca b. r.

MAGISTRAT.

Tarnów, dnia 7 marca 1928 r.

Kto może budować dom własny?

Jak można otrzymać pożyczkę
na budowę domu?
otrzyma bezpłatne informacje
w biurze

architektoniczno - budowlanem

INŻ. EDWARDA OKONIA

W TARNOWIE

ul. Przecznicza Chyszowska 6.

I p.

Telefon Nr. 23.

Inż. Leon Plachte

UL. WAŁOWA 19. I. p.

cyw. inżynier budownictwa
i konc. budowniczy
zaprzyśiężony znawca sądowy
wykonuje wszelkie prace w zakres
budownictwa wchodzące. — Spe-
cjalne roboty żelazo-betonowe.

MASZYNA

do pisania

w doskonałym stanie tanio do
sprzedania.

Wiadomość w admin. »Hasła«

CUKIERNIA Skolimowskiego TARNÓW

RESTAURACJA M. SUŁKA

w TARNOWIE, Krakowska 5.

poleca w nowo założonej kuchni
bufetowej smaczne śniadania,
gorące przekąski jak: maczanki, po-
lędwiczka wieprzowa, flaczki, bigos, kieł-
basa gorąca, oraz specjalne sałatki,
kanapki i nowości delikatesowe po ce-
nach niskich.

„STOK”

Spółdzielnia towarowo-kredytowa
w Krakowie, Mikołajska 6.
Oddział w Tarnowie:
ul. Szpitalna 18. I. p.

Futra	Naczynia kuchenne
Galanteria męska i damska	Towary tościowe
Węgle	Kilimy
Konfekcja męska i damska	Jedwabie
Mundurki szkolne	Zegarki-biżuteria
Bielizna damska	Mebel od 6-18 rat
Obuwie	Rowery 8 rat
Książki szkolne	Maszyny do szycia 12 rat
Kapelusze damskie	Roboty dentyst.
Kapelusze męskie	Porady prawne
Parasole i parasolki	Zabiegi lekarskie
Krawiectwo męskie	Malowanie pokoi
Krawiectwo damsk.	Aparaty fotograf
Porcelana	Instrumenta muz.

KREDYT NA 6 RAT BEZ ZADATKU!

KREDYT NA 6 RAT BEZ ZADATKU